

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΥ ΤΗΝ ΓΡΑΦΕΙ Ο ΣΟΥΡΗΣ

Τῶν ὁρῶν μας μεταβολή, ἐνδιαφέρουσα πολύ.

Γράμματα καὶ συνδρομαὶ — ἀπ' εὐθείας πρὸς ἐμέ,
Συνδρομὴ γὰρ κάθε χρόνον — ὁ κτὼ φράγκα εἶναι μόνον.
Γιὰ τὰ ξένα ὁμῶς μέρη — δέκα φράγκα καὶ σὺ τὸ χέρι.

Ἦδη τριακοστὸν μετροῦντες χρόνον
ἐδρεύομεν στὴν γῆν τῶν Παρθενῶνων.

Ἐξή τοῦ Δεκεμβρίου,
μηνὸς τὰ μάλα κρύου.

Χίλια καὶ ἐνιακόσα τέσσαρα καὶ δέκα,
τοὺς ἐχθροὺς, Πατρίδα, κτύπα καὶ πελέκα.

Χίλια δέκα καὶ ἑπτὰ καὶ τρακόσα,
καὶ συμβάντα περίεργα τόσα.

Λέγουν περὶ γεγονότων
περιέργων καὶ ἄλλοκότων.

Α'.

Φ. — Ξυπνῶ μ' ὄνειρατα χρυσᾶ,
ξυλένις κουτσομπόλη,
καὶ ἀκούω γιὰ τὸν Γκόλτς Πασσᾶ
πῶς ἔφθασε στὴν Πόλιν.

Μοῦ λένε πῶς ἐπέρασε καὶ ἀπὸ τὴν Βουλγαρία,
μοῦ λένε πῶς ἐπέρασε καὶ ἀπὸ τὸ Βουκουρέστι,
μεγάλῃ δὲ κατέλαβε τοὺς κύκλους ἀπορία
καὶ ἡ κεφαλὴ τῶν κλονισμὸν αἰφνίδιον ὑπέστη.

Μοῦπαν πῶς ἐνεχείρισε στὴν Βουλγαρία γράμμα
τοῦ Κάιζερ μεγάλο,
μὰ μοῦπανε, βρὲ Περικλῆ, πῶς ἄφησε συνάμα
στὸ Βουκουρέστι καὶ ἄλλο.

Μοῦ λένε πῶς γι' αὐτὸν τὸν Γκόλτς ἐγέννηκε στὴν Πόλιν
πολὺ μεγάλη φέστα,
καὶ τεμενάδες κάνουνε στρατεῦματα καὶ στόλοι
στοῦ Γκόλτς τὰ μανιφέστα.

Μοῦ λένε γιὰ τὸν Γκόλτς Πασσᾶ μὲ τὸ μεγάλο κρᾶνος
πῶς δεύτερος μὲς στὴν Σταμποῦλ θὰ κηρυχθῇ Σουλ-
καὶ θάλλῃ στὴν Ἀνατολὴ [τάνος,
ἀνέλπιστη μεταβολή,
καὶ δὲ Σουλτάνους στὴν Σταμποῦλ θὰ βλέπῃς ἄλλο-
[φύλους
καὶ περὶ τούτους Αὐλικούς πολλοὺς τε καὶ ποικίλους.

Κι' οἱ δύο τοῦτον τὸν καιρό,
ξυλένις συμπολίτη,
θὰ βάλουνε τὴν ἱερὸ
μανδύα τοῦ Προφήτη.

Κι' οἱ δύο μ' ἓνα μοναχὰ τῆς κεφαλῆς τῶν κίνημα
τὸ Καλιφάτο τὸ τρανὸ θὰ βλέπῃς νὰ κινῶν,
καὶ ὅπότε τῆς Παρασκευῆς ἔρχεται τὸ προσκύνημα
μέσα σὲ Τούρκικα Τζαμιά καὶ οἱ δὲ θὰ προσκυνῶν.

Τῶν Μουσουλμάνων τῶν πιστῶν ἡ μοῖρα, φαμφαρόνε,
πολλὰ καλὰ τοὺς γράφει,
καὶ οἱ δὲ μαζὶ λουκάνικα Γερμανικὰ θὰ τρῶνε
καὶ Τούρκικο πιλάφι.

Ὅλ' οἱ Τούρκοι θ' ἀτενίζουν
στὸν Μεχμέτ καὶ στὸν Πασσᾶ,
καὶ στοὺς δὲ θὰ ξεφωνίζουν:
Πατισάχημ τοῦκ γιασᾶ.

Π. — Τὶ ψευτιάς, τί παραμύθια
τσαμπουνίζεις, Φασουλῆ;

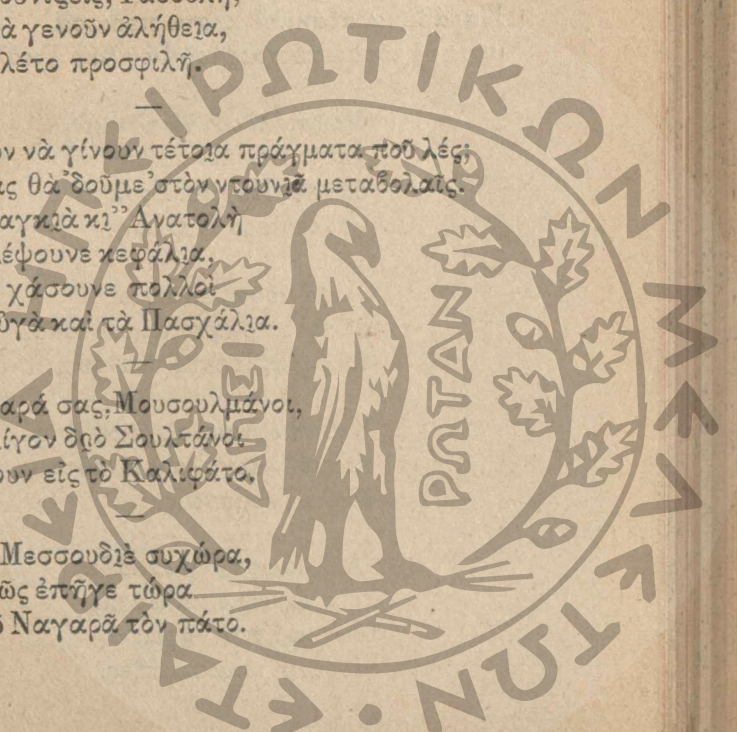
Φ. — Ὅλα θὰ γένουν ἀλήθεια,
Περικλέτο προσφιλή.

Π. — Εἶναι δυνατόν νὰ γίνουν τέτοια πράγματα ποὺ λές;
Φ. — Τὶ περίεργαις θὰ δοῦμε στὸν γόνιμὸν μεταβολαῖς.

Σὲ Φραγκιὰ καὶ Ἀνατολὴ
θὰ σαλέψουνε κεφάλια,
καὶ θὰ χάσουνε πολλοὶ
καὶ ταῦτά καὶ τὰ Πασχάλια.

Γεῖα χαρά σας, Μουσουλμάνοι,
μετ' ὀλίγον δὲ Σουλτάνοι
θ' ἄρχουν εἰς τὸ Καλιφάτο.

Μὰ τὸ Μεσσοῦδιε συχώρα,
λένε πῶς ἐπῆγε τώρα
εἰς τοῦ Ναγαρά τὸν πάτο.

Χαίρε, προσφιλὴς μας Πόλη,
κι' ἡ φεσάρα τοῦ ρά, τέζα,
τὸ τορπίλησε τορπίλη
παρ' ἐλπίδα μας Ἑγγλέζα.

Ἀχ! ἡ φίλη μας Ἀγγλία
ἔεχασε τὴν πρὶν φίλια
κι' ἄλλα προηγούμενα.

Κι' ἕνας πάταγος φρικτὸς
τόπνιξ' ἐν καιρῷ νυκτὸς
στὰ καλὰ καθούμενα.

Κύτταξέ το... νάτο νάτο!...
μέσ' στοῦ Ναγαρά τὸν πάτο
τὸ δυστύχημά του λέει.

Καὶ γαλήνιον κοιμάται
καὶ μακάριον θυμάται
τῶν ναυμαχιῶν τὰ κλέη.

Καὶ ῥωτοῦνε τὰ νερά
τοῦ μεγάλου Ναγαρά:
ποῦντο τὸ καῦμένο, ποῦντο;

Καὶ φωνάζει κάθε φέσι:
Θεὶδς' χωρέστο, Θεὶδς' χωρέσοι,
ἦγγε τὰ μοιρο' στὸ φοῦντο.

Εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης φαίνεται σὰν ἕνα κῆτος...
κλάψε το πολὺ πικρὰ τὸ πτωχὸ τὸ Μεσσουδιέ,
κι' ἂν' στοὺς δύο τοὺς Σουλτάνους προστεθῇ καὶ κάποιος
πιθανὸν καὶ τὸ κλεινὸν νὰ φουντάρῃ Χαμηδιέ. [τρίτος

Καὶ ποῖδς ἐκ περισσοῦ
γὰ τοῦτο δὲν πονεῖ;
μὰ τέτοια κι' ἡ φεσοῦ
φωνάζει καὶ θρηνεῖ.

Καράβι, καραβάκι, καὶ Μεσσουδιέ γοργό,
ἂν εἶσαι γὰ τὸν πάτο, γι' αὐτὸν εἶμαι κι' ἐγώ.
Καράβι, καραβάκι, σὲ κλαίω περισσὰ
μέσα σὲ τόσαις φέσαις τοῦ Φὸν Δερ Γκὺλτε Πασσά.

Μοῦ στέλλουν νὰ τὸν κάνω
καὶ τοῦτον τὸν ἐρίφη
σὰν τὸν Μεχμέτ Σουλτάνο
καὶ δεῦτερο Καλίφη.

Χαρά μου κι' εὐτυχία
μὲ τοὺς προστάτας τοῦτους,
τοὺς φίλους τοὺς τρανοὺς.

Καὶ στὰ λιμεναρχεῖα,
ποῦχουν μεγάλους πλοῦτους,
ἔβαλα Γερμανούς.

Ἄλλ' ἴσως κι' Ὀδλεμάδες
τοὺς κάνω μὲ καλέμια,
ἴσως καὶ στὰ χαρέμια
γενοῦν Κισλαραγάδες.

Ὅλα σ' αὐτοὺς πεσκέσι,
θ' ἀλλάξω τὸ Κοράνι,
θὰ πῶ σικτίρ' στὸ φέσι,
καὶ θὰ φορέσω κράνη.

Πολιτισμένη κι' εὐγενὴς
καὶ Μουσουλμάνα Γερμανίς,
Τουρκιὰ μαζί καὶ Φράντζα.

Καὶ θάμαι' στὴν ὑψηλὸν
ἀνάμικτον Βασίλειον
ὡς εἶδος μεσκουλάντζα.

Ἐστὸ κράτος τῶν Ὀθωμανῶν
κυριαρχία Γερμανῶν,
καὶ τώρα βλέπουν ὅλοι.

Πῶς πρὶν ὁ πόλεμος γενῇ
ἐπρόλαβαν οἱ Γερμανοὶ
κι' ἐπήρανε τὴν Πόλι.

Β.

Π. — Κι' ἐγώ, βρὲ κακομοίρη,
νεκρώσιμα τῆς φάλλω
μαζί με τὸν Ἑμίρη
τῆς Μέκκας τὸν μεγάλο.

Καὶ ποῖδς δὲν τὴν πονεῖ,
καὶ ποῖδς δὲν τὴν θρηνεῖ,
βρὲ Φασουλῇ τζουτζέ;

Ἐγινε Γερμανία,
καὶ τώρα μὲ μανία
πετᾷ τὸν φερετζέ.

Δὲν ξέρεις πῶς θακρύζω,
καῦμένο Φασουλῇ,
ὅταν τὴν ἀντικρύζω
μὲ νόμους καὶ Βουλῇ.

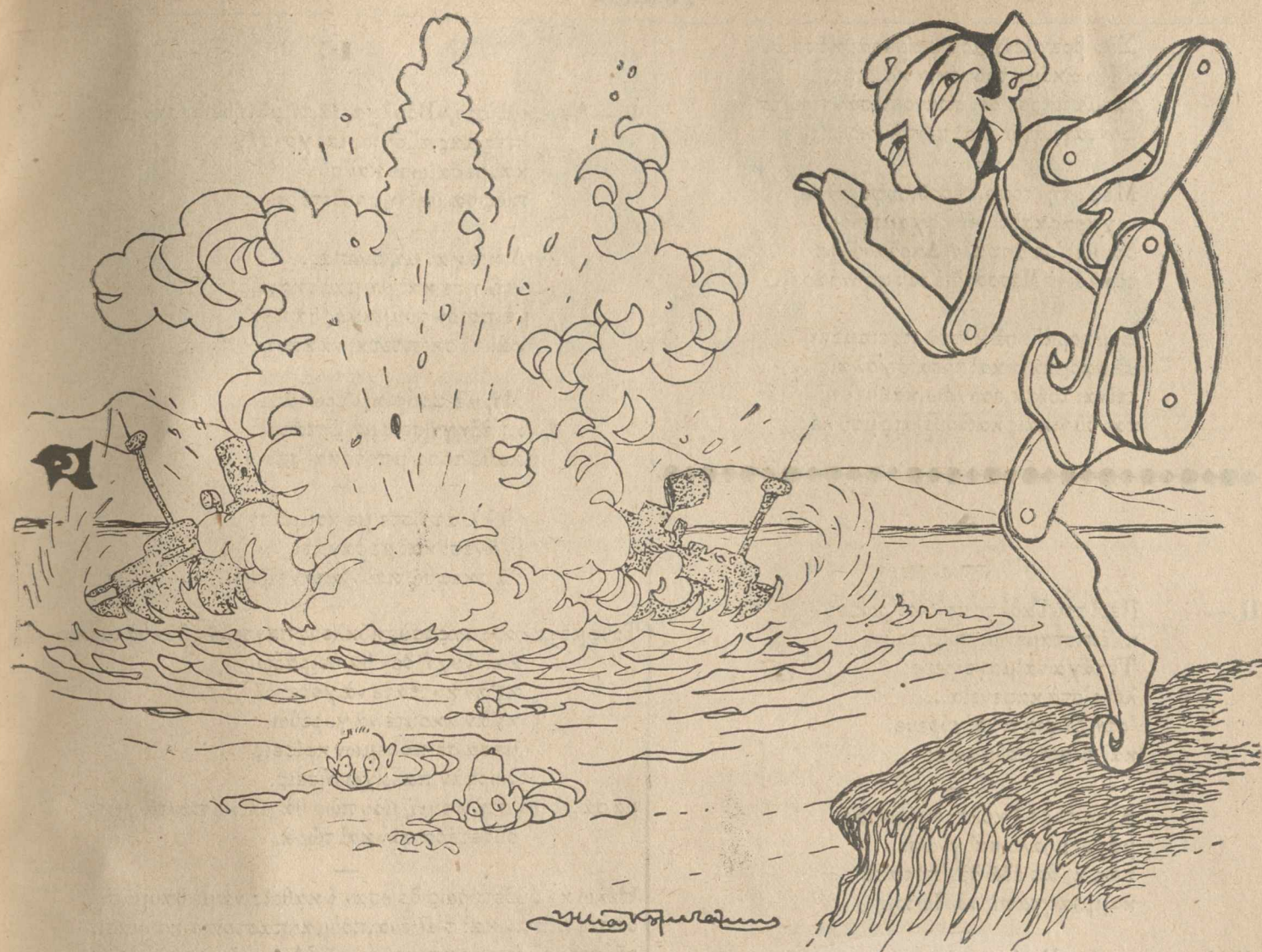
Δρὸ Σουλτανάτα λένε θὰ γίνουν χωριστά,
καθ' ὅλα θαυμαστά,
ἔστὸ Κάϊρο τὸ πρῶτο, τὸ δεῦτερο ἔστὴν Πόλι,
μὰ καὶ τὰ δύο θάναι μπαξές καὶ περιβόλι.

Θ' ἀλλάξουν τῆς Αἰγύπτου τὰ πρόφην καθεστῶτα,
Χεδίβης πιά δὲν θάναι ἔστὴν Αἴγυπτο σὰν πρῶτα.

Ὁ κόσμος ἄνω κάτω,
καῦμένο Φασουλῇ,
δεῦτερο Σουλτανάτο,
σ' ὅλα μεταβολή.

Τ' Ἀράπικο λεφοῦσι
μετ' οὐ πολὺ Σουλτάνο
θὰ χαιρετᾷ κι' αὐτό.

Κι' ὅποιος δὲν ὑπακούσῃ
Ἑγγλέζικο μπερντάχι
θὰ τρῶγῃ δυνατό.

Ποῦντο τὸ καῦμένο, ποῦντο;
πάει τὰ μοιρο' στὸ φοῦντο.

Καὶ νέο Σουλτανάτο
θὰ γίνῃ τώρα πιά...
χαρμόσυνο μαντάτο
ἦγγε ἔστὴν Ἀραπιά.

Ὅλοι γι' αὐτὸ μεθάνε...
δρὸ Σουλτανάτα θάναι
τὸ θέμα τῆς ἡμέρας.

Ἀξία τῆς εὐνοίας
τὸνα τῆς Γερμανίας,
τάλλο τῆς Ἑγγλιτέρας.

Γ.

Φ. — Τῆς πρώτης μας γειτόνισσας θρηνῶ τῆς συμφορᾶς,
κι' ἀπὸ τὰ στήθη βγαίνει
γὰ τούτη, τραγογέννη,
παθητικὸς γιὰρῆς.

Σὰν Φράγκα μὲ τὰ ρεπαντιά
τὴν βλέπω νὰ προβάλλῃ,
κι' εἶναι σὲ τέτοια καταντιά,
κι' εἶναι σὲ τέτοιο χάλι,
ὅπου δὲν ξέρεις τινὰ λές
καὶ τί κακὸ νὰ πρωτοκλαῖς.

Κι' ὅμως ἀστράφτει καὶ βροντᾷ
βαρύγδουπος κι' ἐκείνη,
κι' ἔχει γὰρ πόλεμο σεδντά,
γὰρ πόλεμο γλαγκίνι.

Πόσαις φοραῖς ἡρώϊκα τραγοῦδια δὲν ἐτόνισα
ἔστὴν πρώτη μάς γειτόνισσα.

Πόσαις φοραῖς δὲν ἔφαλα τῶν φάτων τὴν κοιτίδα,
ὅμως οἱ κηδεμόνες τῆς αἰφνης καὶ παρ' ἐλπίδα
τὴν μοίρασαν τὴν ἄμοιρη, τὴν ἡώριαν ἔστὴν μέση,
καὶ τώρα βάλτης ρήγανη, καὶ τώρα Θεὶδς' χωρέσοι.

Τὰ τραγοῦδια μὰς τάλεγες ὅλα,
τοῦτο μόνον δὲν θέλεις εἰπῇ
πῶς ἀφίνεις σὲ λίγο τὰ κῶλα
μὲ καθένα Πασσά τσελεπή.

Σάν βρεγμένη μου φαίνεσαι κότα,
κι' αν ακόμη τουφέκια κρατῆς,
τᾶρματά σου δὲν πιάνουν σάν πρῶτα,
Συνταγμάτων καὶ φώτων κοιτίς.

Μὲς' στήν τόση, φεσοῦ, συφορέλῃα
τὶ χαρᾶς καὶ τὶ νίκης χαμπάρι,
ὅτι μὲς' στ' ἀσφαλῇ Δαρδανέλῃα
τὸ κλεινὸ Μεσσοῦδιέ σου φουντάρει.

Συμφορά!.. σὲ κυττῶ ποτισμένη
μὲ φαρμάκια καὶ τόσαις χολαῖς...
τεῖναι τοῦτα, σοῦ λέω, καυμένη;
καὶ σὺ νίκαις καινούριας μοῦ λές.

Δ'

Π.— Περὶ τοῦ Γκόλτς πολλοὶ ῥωτοῦν
κι' ἐπισταμένως συζητοῦν.
Τὶ τάχα νὰ μαγεῖρευσ;
λένε' στὰ καφενεῖα...
'στὴ Σόφια τὶ νὰ γύρευσ,
καὶ τὶ 'στὴ Ρουμανία;

Κι' αὐτὸς ὁ Γκόλτς ἐγέρασε,
μᾶχει μὲ ἀλὸ καὶ γνῶσι...
πῶς κι' ἀπ' ἐδῶ δὲν πέρασε
καμμιὰ γραφὴ νὰ δώσῃ;

Γειά σου, καυμένη Βουλγαριά, γειά σου, καυμένη Βλάχα,
τοῦ Φὸν Δερὶ κὸλτς τὰ γράμματα
καὶ τοῦτα τὰ τρεχάματα
τὶ νὰ σημαίνουν τάχα;

Σχέσεις πλέκονται κρυφαῖς,
τὶ ταξείδια, τὶ γραφαῖς,
τὶ φρικτὰ μυστήρια.

Πλὴν ὀργᾶ κι' ἡ Ρουμανία,
καὶ τὴν ἐπίασε μανία
γιὰ συλλαλητήρια.

Μὰ σὰν ἔλθουν, Φασουλῇ, τοῦ Μαρτίου τὰ χελιδόνια
τότε πιά καὶ τῆς Βλαχιάς θὰ βροντήσουν τὰ κανόνια.
Ἔως τότε δὲν ἀλλάζει
κι' ἡ Βλαχιά πολιτική,
κι' οὐδετέρα θ' ἀλαλάζει
μόνο μὲ ρητορική.

Ἔως τότε, φίλτατέ μου, κι' ὁ γνωστός μας Ἰωνέσκο,
κι' ὁ φιλέλληνας Φιλίππέσκο,
κι' ὅλ' οἱ λήγοντες εἰς ἔσκο
θὰ κτυποῦν ἄερα φρέσκο.

Ε'

Φ.— Λένε καὶ 'στὴν Βουλγαρία, τῆς ἀλήθειας τὴν μητέρα,
'πές μας, τζόγια μας χρυσῇ,
καὶ βεβαίωσε καὶ σὺ
πῶς θὰ μείνης οὐδετέρα.

Λέγε καὶ μὴ σιωπᾶς,
'μίλησε καὶ μὴ μᾶς σκάνης...
μὲ ποιὸν σύμμαχος θὰ πᾶς,
καὶ τὶ σκέπτεται νὰ κάνῃς;

Μὴ μὲ φούρια μ' ἐρωτᾶτε
κι' ἐξηγήσεις μὴ ζητᾶτε
κάθε τόσο' μπρὸς καὶ πίσω.

Ἄλλ' ἀφῆστε με κομμάτι
μ' ἄνεσι καὶ μὲ ραχάτι
νὰ σκεφθῶ καὶ ν' ἀπαντήσω.

Τοὺς μεγάλους σας τοὺς κύκλους παντελῶς δὲν θὰ ταράξω
καὶ ψυχὴ δὲν θὰ πειράξω,
κι' ἂν κυττᾶτε νὰ χορεύω,
κι' ἂν ἀκούτε νὰ γυρεύω
μέσα σὲ πολέμων κρίσεις
ῥωρεᾶν παραχωρήσεις,
μὰ σᾶς λέω' στήν τιμὴ μου πῶς θὰ μείνω πάντα χώρα
οὐδετέρα σὰν καὶ τώρα.

Θέλω κι' οὐδετέρως δρῶσαν ὁ καθεὶς νὰ μὲ θαυμάσῃ,
δῶστε πίστιν καὶ σ' ἐμένα, ποῦμαι παστρικό κουμάσι,
μὴ' στοὺς λόγους ἀπιστῆτε τῆς Ἀρνούδας τῆς ἐντίμου...
οὐδετέρα θ' ἀπομείνω... σᾶς τὸ λέω' στήν τιμὴ μου.

Μᾶς ἐπεισαν οἱ λόγοι σου, μωρὴ ψευτοφυλλάδα...
μῆτε' στοὺς Σέρβους θὰ ριχθῶ, μῆτε καὶ 'στὴν Ἑλλάδα.
Εἰλικρινῶς μᾶς ὁμιλεῖς, ἀλλὰ δὲν σὲ πιστεύουμε...
λόγον τιμῆς σᾶς βεβαιῶ πῶς δὲν ἐπιστρατεύομαι,
Κομητατζήδες μοναχὰ' στοὺς γείτονάς μου στέλλω
γιὰ νὰ θυμῶνω ἀπποτε! Πάσιτε καὶ Βενιζέλο.

Τέτοια φωνάξ' ἡ Βουλγαριά, ποῦναι σὲ κούραις γόνιμος,
ὅμως τοὺς Σέρβους ἔστεψε μὴ νίκη περιώνυμος,
καὶ Μούσαις τραγουδοῦν παληαῖς στὸν κάμπο, 'στὸ λα-
πῶς ξαναμπήκαν νικηταὶ μέσα' στὸ Βελιγράδι. [γκάδι,

Κι' ἐμεῖς ἐδῶ γιορτάζομε τῶν φίλων μας τὰ κλέη,
κι' οἱ γείτονες οἱ προσφιλεῖς
κι' οἱ Πρώσοι τῆς Ἀνατολῆς
ἄς ὀλακτοῦν τριγύρω μας σὰν σκύλοι πειναλέοι.

Καὶ καμπόσαις ποικιλίαις,
μ' ἄλλους λόγους ἀγγελταῖς.

Τῆς Κρητικῆς Ἐνότητος τὸ φύλλον συμπληρώνει
τέσσερα χρόνια σήμερα μ' αἰσάτους οἰωνούς,
ἐφ' ᾧ κι' ὁ Γρηγορόπουλος δικαίως καμαρώνει,
διευθυντῆς τῆς ἄξις, πένα γερὴ καὶ νοῦς.